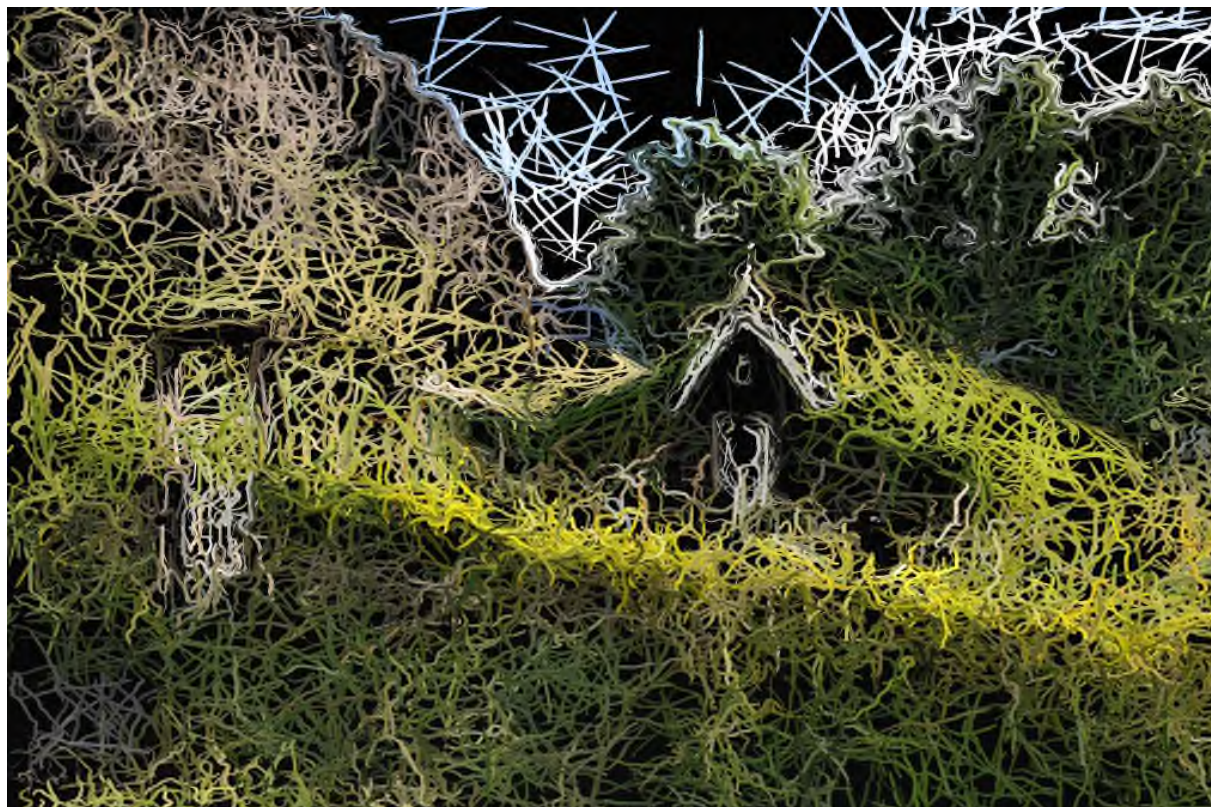

POHÁDKY Z ŘÍŠE TROLLŮ

Příběhy podle lidových pohádek a pověstí upravila a uspořádala Simona Kidlesová

Úvod: Jiří Špaček

Fotografie: Vladimír Černý

Vydala: SW Travel, v. o. s., v roce 2014

E-mail: info@swtravel.cz

Vydání první

© SW Travel, v. o. s., 2014

Trollové jsou tajemné bytosti, které jsou neodmyslitelně spjaty se severskou mytologií. Jsou podobní lidem, ale dosahují rozmanité velikosti. Původně to prý byli obři nebo snad potomci obrů. Od středověku se však v lidových pověstech postupně zmenšovali, takže dnes mezi nimi převažují spíše skřítkové nebo skřeti dosahující nejvýše velikosti člověka.

Trollové žijí podobně jako lidé rodinným životem. Jsou obojího pohlaví a trollové ženského pohlaví nejčastěji vystupují jako čarodějnice, které ovládají řadu podivuhodných a lidem nebezpečných kouzel. Velcí trollové bývají velmi silní, ale často také hloupí. Ti také nejraději lidem škodí. Menší trollové bývají chytřejší a příliš neškodí. Dobráci, kteří by lidem dokonce pomáhali, však mezi trolly zřejmě nejsou. V Norsku ale často zhotovují sošky mírnějších druhů trollů, protože prý podle starých bájí mají přinášet na zem lásku. Jejich miniaturní postavičky se zase staly vyhledávaným turistickým suvenýrem.

Trollové obývají celou Skandinávii a také ostrov Island. Někdy se jim rovněž říká elfové. Nejčastěji žijí v horách nebo ve skalách, schovávají se v šeru jeskyní nebo číhají na lidi ve skrytu balvanů u cest. Velmi často se ukrývají také pod mosty a lávkami přes potoky a bystřiny. Vyhledávají totiž šero nebo přitímní, protože přímý dotek slunečních paprsků pro ně znamená smrt.

Obyvatelé evropského Severu trolly plně respektují a snaží se s nimi vycházet po dobrém a na jejich území zachovávat klid pro jejich život. Na Islandu se budovaná silnice vždy uctivě vyhne území, kde odedávna trollové žijí. Ve skandinávských horách, kde cesta nebo silnice musí vést hlubokým údolím mezi vysokými štíty a jinudy vést nemůže, upozorňuje na území obývané trolly dokonce zvláštní, jinde zcela nevídaná dopravní značka.

Nejznámějším takovým místem mezi turisty je norské údolí Isterdalen poblíž obce Rauma, kde byla někdejší obchodní stezka zvaná Trollstigen, tedy „Trollí stezka“, procházející územím trollů a příkře stoupající serpentinovitě od moře až do výše 800 metrů, přestavěna v roce 1936 na silnici a opatřena právě značkou, upozorňující řidiče na nutnost zvýšené ohleduplnosti ke trollům. Místo se proto právem stalo tradiční zastávkou všech zájezdových autokarů.

Největším nebezpečím, které trollům hrozí, je sluneční světlo. Proto se ukrývají výhradně na místech, kde je tma, šero nebo alespoň přitímí, a ze svých příbytků vycházejí jen tehdy, kdy nesvítí slunce. Pokud totiž na trolla dopadnou ostré sluneční paprsky, zkamení.

Ve Skandinávii i na Islandu je řada míst, kde se podle starých bájí trollové zasažení sluncem proměnili v kamenné sloupy. Taková místa jsou zmiňována i v turistických průvodcích a často navštěvována. Jedno takové místo najdeme třeba u nejjižnější islandské osady Vík, kde stojí v moři u břehu několik skalních věží či prstů. Stará pověst vypráví, že se tady trollové kdysi za časného rána snažili vytáhnout loď z vody. Než však stačili svou práci dokončit, vyšlo na jasné obloze slunce a trollové pod jeho paprsky zkameněli. Dnes se tomu místu česky říká Trollí skály, zatímco Islandané ho nazývají Reynisdrangar.

Trollové odnepaměti patří neoddělitelně k životu v krajích dalekého evropského Severu a nemohou tedy chybět ani v severských pohádkách a pověstech. Ty příběhy jsou často mnohem drsnější a krutější, než jsme tomu zvyklí u pohádek našich. Je to samozřejmě tím, že tam na Severu je mnohem drsnější a krutější příroda i život tamějších obyvatel.

Tucet pohádkových příběhů z krajů, kde odedávna provázejí lidský život i trollové, najdete v této malé knížce.

POHÁDKY SKANDINÁVSKÉ

